

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' תמר צבי

לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" על תלמיד המחקר לתכנן ולערוך מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום תרומה לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר, ולכתוב חיבור מדעי לפי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית שבתחומי הבלשנות וחקר הלשון העברית. כמו כן חייב תלמיד המחקר לעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו ובכל החובות שחלות על-פי תקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים. משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים.

הלימודים נחלקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה אחת (שני סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים.

את הצעת המחקר (ראו להלן בסעיף "מהלך הלימודים") יש להגיש בתום השנה הראשונה מתחילת הלימודים.

תנאי הקבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד מחקר כל בעל תואר "מוסמך" בלשון עברית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל, שלמד במסגרת מסלול מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) והשיג ציון סופי משוקלל 80 לפחות בלימודיו לתואר השני וציון 86 בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכי חוגים אחרים (בלשניים או ספרותיים עם מגמה בלשנית) המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי השלמה. ההשלמות תיקבענה בהמלצת המנחה לפי נתוני המועמד ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. בעלי תואר שני שלמדו במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) לא יתקבלו אלא לאחר השלמת חובות מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית ברמה הנדרשת). ראו להלן "מסלול לימודי מחקר מקדים".

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE. ראו עמ' 177 בשנתון זה.

על המועמד לציין בבקשה את תחום המחקר שבו הוא רוצה להתמחות או את נושא המחקר שעליו הוא מבקש לכתוב את הדוקטורט. תיק המועמד יכלול את המסמכים הבאים:

- ◆ טופס בקשת קבלה ללימודים
- ◆ צילום תעודת גמר ב"א מ"א
- ◆ גיליון ציונים ב"א ומ"א
- ◆ אישור על ציון התזה.

- ◆ עותק אחד של התזה.
 - ◆ המלצות משני אנשי סגל אקדמי בכירים, אחת מהן של מנחה העבודה.
 - ◆ נושא המחקר והצהרת כוונות: מסמך המפרט באופן ראשוני את נושא המחקר שעליו מבקש המועמד לכתוב את הדוקטורט.
 - ◆ תקציר נושא המחקר באנגלית.
 - ◆ אישור בכתב על הסכמת מנחה.
- אם יש למועמד פרסומים בספרות מקצועית – עליו לצרפם לבקשה.

בחינת ידע בעברית

מועמדים בעלי תואר שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית כתנאי לקבלתם ללימודים. את הרמה הנדרשת תקבע הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

מהלך הלימודים

כל מועמד ללימודי התואר השלישי יבחר מנחה אחד או מנחה בצירוף מנחה שותף מחברי הסגל הבכירים של החוג. על המועמד לקבל בכתב את הסכמתו של המנחה או את הסכמתם של המנחים המיועדים. המנחים יאשרו על-ידי ועדת הדוקטורט החוגית. ועדת הדוקטורט תחליט אם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד. הוועדה המלווה, שתכלול שלושה חברים ובכללם המנחה שנתן את הסכמתו להנחות את התלמיד, תמונה עם הגשת הצעת המחקר. בשלב הלימודים הראשון, שיימשך שנה אחת, יעסוק התלמיד בהכנת הצעת מחקר מפורטת שתוגש בחתימת המנחה או המנחים ליו"ר ועדת הדוקטורט החוגית. הוועדה החוגית, בהתייעצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. היקף התכנית לא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים. כמו כן, חייבים לתלמידי התואר השלישי להשתתף גם בפגישות הסמינריון המחלקתי של החוג. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. הוועדה החוגית רשאית לדרוש ידיעת שפות זרות. עם אישור ההצעה על-ידי ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים יתקבל המועמד כתלמיד מחקר שלב ב'. עם סיום עבודת המחקר יגיש התלמיד את חיבורו באישור המנחה או הוועדה המלווה לוועדת הדוקטורט החוגית. עם סיום חובותיו של תלמיד המחקר כנדרש על-פי התקנון, ועדת הדוקטורט החוגית תמליץ על העבודה לשיפוט. בתום הליך השיפוט תמליץ הוועדה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר את עבודת הד"ר או לדחותה.

למידע נוסף נא לעיין בתקנון לימודים לתואר השלישי בשנתון זה.

לימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב להיות בעל תואר ראשון בלשון העברית או בבלשנות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל,

שהשיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים שבהם למד ציון משוקלל של 95 לפחות. תיק המועמד יכול לכול את המסמכים הבאים:

- ◆ טופס בקשת קבלה ללימודים
- ◆ צילום תעודת גמר לב"א
- ◆ גיליון ציונים לב"א
- ◆ המלצות משני אנשי אקדמיה
- ◆ קורות חיים בעברית ובאנגלית
- ◆ נושא המחקר והצהרת כוונות
- ◆ תקציר נושא המחקר באנגלית
- ◆ אישור בכתב על הסכמת מנחה

מבנה הלימודים במסלול הישיר לדוקטורט:

- א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
- ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג בעבודות אלו ציון של 90 לפחות.
- ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות והגשת עבודה סמינריונית שזכתה בציון 90 לפחות.
- ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

לאחר אישור הצעת המחקר לדוקטורט יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך. משך הלימודים לכתובת הדוקטורט הוא שלוש שנים. יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון (או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

מסלול לימודי מחקר מקדים לקראת התואר השלישי

מועמד המבקש להירשם למסלול לימודי מחקר מקדים והוא בעל תואר "מוסמך" בלשון עברית ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל ללא עבודת גמר, שהשיג בלימודי התואר השני ציון סופי משוקלל 87 לפחות ובכל אחת משלוש העבודות הסמינריוניות 85 לפחות, חייב למלא את התנאים הבאים (מוסמכי חוגים אחרים בלשניים או ספרותיים עם מגמה בלשנית המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי ההשלמה בהמלצת המנחה ובאישור ועדת הדוקטורט והרשות ללימודים מתקדמים):

א. על המועמד להציג אישור בכתב ממנחה אשר יסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית (לעניין הסמכות להנחות עבודת תזה ראו בתקנון לימודים לתואר השני, סעיף 13.1).

ב. על המועמד להגיש נושא מחקר לעבודת הגמר המחקרית (תזה) והצהרת כוונות.

ג. במידת הצורך, יעמוד המועמד בתכנית הלימודים שתקבע לו הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

במסלול זה יידרש המועמד לכתוב עבודת גמר מחקרית (תזה), כמקובל במסלול א' של לימודי המוסמך, ולהשיג ציון 86 לפחות.

סיום לימודי מסלול מחקר מקדים אין בו משום קבלה אוטומטית ללימודי התואר השלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים, אם לקבל את המועמד ללימודי התואר השלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הוא שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, המלצת יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.